

• ఎడిషన్స్‌లో

భారత్తె సుంకాలు.. నాట్య చీఫ్ వాచాలత!

సర్వశాక సార్పుభోధికార దేశాన్ని ఎటువంటి అభికారాలు, అత్యఫలు లేని ఒక అభికారి సుంకాల సుమ్మితో మౌదుతానని, ఆర్థిక అంక్షలు విధిస్తానని పొచ్చరించడాన్ని మతిమిరిన అహంకారంగానే పరిగణించాల్సి ఉంటుంది. రష్యా నుంచి ముడి చమరు దిగుమతులు చేసుకుంటున్న భారత్తె అక్షముతో ఉన్న అమెరికా అధ్యక్షుడు దోసాల్ట్ ట్రంప్ ఇచ్చిన వాత్సల్యో లేక ధనిక దేశాల కూటమికి అభిపుతున్న ముడిసిపాటుతోనే గానీ నార్ట్ అట్లాండ్‌ల్ ట్రైయుల్ ఇచ్చిన ప్రెస్చెప్స్ (నాట్య) సెక్టరీల్ జనరల్ మార్కెట్ రుట్స్ రెచ్చిపోయారు. రష్యాతో ముడిచమరు కొనుగోలు ఒప్పందాలను రద్దు చేసుకోపోతే భారత్తె వంద శాతం సుంకాలు విధిస్తానని అయిన పొచ్చరించడం ఇప్పుడు చర్చియాంసంగా మారింది. అంతర్జాతీయ నిబంధనలను పాలిస్తూ అన్ని దేశాలతో మైప్ కొనుగోలున్న తీపిపెద్ద ప్రజా స్పూమ్ దేశమైన భారత్తు ఈ విధంగా పొచ్చరించడం విస్యుంగ కలిగొంది. కొన్ని దేశాలకే పరిమిత మైన ఒక సైనిక కూరాలికి ఒక సార్పుభోధికార దేశాన్ని పొచ్చరించే క్రైస్తం అయినకు ఎక్కు నుంచి వచ్చిందున్న ప్రత్యుత్తిస్తాంది. నాట్య సభ్య దేశాలతో భారత దోశ్య సంబంధాలు దెబ్బతిస్తేంత దుస్సమానానికి నాట్య చీఫ్ డెంచాన్ని తీపంగా తప్పుడుతున్నారు. భారత వాణిజ్య విధానాలను ప్రత్యుత్తిస్తే అభికారం నాట్యకు గానీ, దానికి చీఫ్ కు గానీ అస్తులు లేదని అంతర్జాతీయ నిపుణులు స్పూమ్ చేసున్నారు. అత్తర అట్లాండ్‌ల్ ఖండంలోనే కొన్ని దేశాల సైనిక కూరాలికి మార్కెట్ అయిన ఈ సంకు అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సమీక్ష అభికారం కూడా లేదని అంటున్నారు. సార్పుభోధికార, స్పూమ్ దేశంగా తాను ఎవరితో వాణిజ్య చేయాలన్నది నిర్ణయించుకునే స్పోన్సర్, పాల్కు అందించున్నారు. అందులో వేలు పెట్టే అత్తర నాట్యతో సహా ఎవరికి ఉండదు. కానీ నాట్య తన పరిధి దారి ప్రవుత్తాం దన్న విషయాలు విషిస్తున్నాయి. అమెరికా విదేశాంగ విధానాలకు నాట్య తల్గాందనేది బిపింగం రహస్యం. మోల్స్‌లైప్ దైనా, భారత సార్పుభోధికార ప్రాప్తిపుతున్న ట్రిప్ కూరాలికి అంతర్జాతీయ మారక మైన దాలర్ అధిపత్యానికి గండికొండి ప్రత్యుభ్యాయ కర్మనీ ముదుకు తేపుచ్చే భయాండోళనలు అమెరికాను ఎంటాడుతున్నాయి. అందుకే నాట్యతో పొచ్చరికలు చేయస్తోందని భావిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ వాణిజ్య విధిదాలు తత్తత్తుతో ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వాణిజ్య విధిదాలు దేశాల నుంచి భారత్తు ముడి చమరు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. భారత అంధన భద్రత ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కర్షణ్ణీట్ ఉండనే ఉంది. ఇప్పుడు దాని విధిల్లోకి నాట్య తలయాండుం ఏమిలట్సు విషయాలు చేయడల్యాయి. శాంతి కాముక దేశంగా పేరిందిన భారత్తు ట్రియోన్-రష్యా యుద్ధం విషయంలో నాట్య వంటి సైనిక కూరాలికి మంటలో ప్రాప్తి అంతర్జాతీయ విధిదాలు దెబ్బతిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ఇంవీ అలోచించుకొండి అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపోతే దమ్మి వ

హిందీ పెద్దమ్మ ఎక్కడ? కనబడుట లేదు!!

మా ఇంటివక్కన భవననిర్మాణంలో పనిచేసే జీపసర్కి చెందిన కూలి
వాళ్ళ ఇక్కడి వాళ్ళతో హిందిలో మాట్లాడుతారు. కానీ, వాళ్లలో వాళ్ల
మాట్లాడుకునేని మాత్రం హింది కాదు, వేరే భాష, వాళ్ల మాత్రభాష.
హింది తేలిగూ అర్థమయ్యే ఎవరికైనా ఆ భాష అన్నాలు అర్థం కాదు. మా
ఇంటి చుట్టువక్కల రాజస్థాన్‌కి చెందిన చాలా మార్పుడి కీరాణా
ఫాపులున్నాయి. వాళ్కంతా కస్తముర్దతో హిందిలోనే మాట్లాడుతారు. కానీ
వాళ్ల కుటుంబ సభ్యులతో, వాళ్ల ప్రాంతం వారితో మాట్లాడేది హింది
కాదు. వేరే భాష. అటి మనకు అర్థం కాదు. మరి వీళంతా హింది బెల్లే లా
చెప్పుకునే ప్రాంతాల నుంచి వచ్చినవారే కదా? వీళ్ల హిందిలోనే కదా
మాట్లాడాలి. మరి వీళ్ల హిందిలో కాకుండా వేరే భాషలో ఎందుకు

ହାଂଦି ବୈଶ୍ଲେଷ୍ଟ ରାଷ୍ଟ୍ରାଳ୍ୟ ମାଟ୍ଟାଦେବ ହାଂଦିଯେନା? ରାଜସ୍ଥାନ୍, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ୍, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ହିମାଚଳ, ଛିଲ୍ଲି, ହରାଣା, ବିହାର, ଜାର୍ଖାଣ୍ଡ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ୍, ଚତୁର୍ଥିନ୍ଦିଗନ୍ଧି.. କଥା ପଦି ରାଷ୍ଟ୍ରାଳ୍ୟରୁ ହାଂଦି ବୈଶ୍ଲେଷ୍ଟ ପିଲୁସ୍ତ୍ରାନ୍ତୀର୍ଥ ଭାରତରେ ଶମ୍ଭଵ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କର୍ତ୍ତାତତୋ ଭିନ୍ନ ଭାଷପତ୍ର ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉଠିଲାଏ ଉଠିଲାଏ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତରେ ପାଇଁ, ଚାର କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତ ପାଇଁ - (ପ୍ରତି କେନ୍ଦ୍ର ଦୂରାଳାନିକି ନୀଟିଲୋ ମାର୍ଗ, ପ୍ରତି ନାଲୁଗୁ କେନ୍ଦ୍ରଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାଷଲୋ ମାର୍ଗ) ଅଣି ହାଂଦିଲୋ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାମନ୍ତିର ମରି ପର୍ବତମାନ ରାଜସ୍ଥାନ୍ ନମିଚି ତୁରାରୁନ ବିହାର ପରକ ଉତ୍ତରାନ ହିମାଚଳ ନମିଚି ଦକ୍ଷିଣାନ ଚତୁର୍ଥିନ୍ଦିଗନ୍ଧି ପରକକୁ କୌଣ୍ସି ମେଲ କିଲୋମୀଟର୍ର ବେଳେ ଭାଷ ହାଂଦି ଭାଷ ଉଠିଲାଏ ଉଠିଲାଏ

అవన్నీ మాండలికాలేనా?

అవన్నీ పొంది భాష మాండలికాలని కొందరు బుకాయించ వచ్చు. తెలుగు భాషకూ మాండలికాలున్నాయి. ఉత్తరాంధ్ర, కోస్తె, తెలంగాణ, రాయలసీమ మాండలికాల్లో ఎంత తేడా ఉన్నా కొన్ని పదాలు అర్థం కాకపోవచ్చ కానీ తెలుగు తెలిసి ఎవరికైనా మాండలిక భాష అర్థమవుతుంది. కానీ పొంది భాషలో పండితులైనవారికి కూడా పొంది బెట్టలోని ప్రజలు మాట్లాడే మగధి, అవధి, ధోజుపరి, భ్రష్ట, బంందేలి, బగీలి, భౌలి, కాంగ్రెస్, గడ్వాలి, హరియాన్సీ, మార్గాడి, మాల్హీ, చత్తీస్గధి, కనొజి, కడిబోలి, కొట్ట, పహ్లాడి, పైచ్చిలి వంటి అనేక భాషల్లో ఒకటిచీ కూడా అర్థం కాదు. ఎందుకంటే ఈ భాషలనే పొంది మాండలికాలు కావు. దేనికది ప్రత్యేకమైన భాష. ఇలాంటి 56 మాత్రభాషల్లి పొంది గొడుగు కింద పొందిలో కలిపేసుకుని ఆయా భాషలు మాట్లాడేవారిని పొంది ప్రజలుగా ముద్ర వేసేశారు. భారతదేశ ప్రజలు మాట్లాడే మాత్రభాషలు 2వేలకు పైగా ఉన్నాయి. అత్యధిక ప్రజలు మాట్లాడే అనేక మాత్రభాషలు కూడా గుర్తింపునకు నోచుకోలేక పొంది ముసుగు, ముద్రలు వేసుకున్నాయి. ఈ ముసుగు తీస్తే నిజం పొంది మాత్రభాషగా ఉన్న ప్రజలు ఈ దేశంలో ఎంతమంది

44 శాసనాంగంలోని ప్రాతిష్ఠాపన విభాగం

44 శాత్రు భారతయిల మాతృభాష వందలు

1961 జనాభా లక్షుల సమయంలో హాండి బల్దులో 10 మాతృభాషల్ని హిందీలో కలిపి దేశ జనాభాలో హింది ప్రజల శాతాన్ని 30.39 శాతానికి తీసుకొన్నారు, 1971 జనాభా లక్షుల్ని మరికొన్ని భాషల్ని కలిపి 37 శాతానికి తెచ్చారు. 1991లో

ఆ సాహిత్య సంపద హిందీ సాంతమా?

ఇప్పటికీ హింది భాష వయసు మూడు శతాబ్ది
లకు మించి లేదు. మగధి, భోజ్పూరి, త్రిపుల్, బగ్దీలీ,
హరియాన్వీ, పైధిలి లాండి హింది కంటే భిన్నంగా
ఉండే అనేక భాషపు హింది కంటే చాలా వ్యాతన
కెవలి సెణికు వుండు కదిలిక లాండు.

మున్నప. సాహాత్య సింపది కలిగిన భాషలు.
తులనీ దాన్ రాసిన రామ్ చరితమానన్,
హనుమాన్ చాలీసాలు అవధి భాషలో ఉన్నాన్యని
ఎతమందికి తెలుసు? సుర్దాన్, రహీమ్ దోహేలు
శ్రుజ్జ్ భాషలో.. మీరాబాయి రచనలు రాజస్థానీ
భాషలో.. కలీర్దాన్ దోహేలు అవధి, శ్రుజ్జ్,
భోజ్జ్వారి భాషల్లో.. 12వ శతాబ్దపు ప్రసిద్ధ కవి
అలాఖండ బుందేలీ, బగేలీ భాషల్లో రాశరు.
అయినా ఈ సాహిత్యం అంతా హిందీ సాహిత్యంగా
మొసప్పారిత ప్రచారం జరుగుతునే ఉంది. ఈ
భాషలకు లిపి లేకపోవడం వల్ల అవి గుర్తింపు
పొందలేకపోతున్నాయని కొందరు అంటుంటారు.
మరి హిందీకి కూడా లిపి లేదు. ఈ అన్ని భాషలూ
ఉపయోగించే దేవసాగరినే హిందీ కూడా అనుసరి
స్తుంది. నిజానికి మొదట్లో చాలా భాషల రచనలు
వాటి ప్రత్యేక లిపిలోనే జరిగాయి. మైథిలి భాష
రచనలు తూలిదశలో దేర్ఘాషియా మితిలాక్షర్ అనే
స్ట్రైప్లో ఉండేవి. భోజ్జ్వారికి కైతే స్ట్రైప్, రాజస్థానీ,
మార్గాణ్డికి మహజని స్ట్రైప్, వహణీ భాషకు ఉకరి
స్ట్రైప్పు. ఇలా ప్రత్యేకంగా ఉండేవి. తరతరాలుగా
వాటినీ భద్రపరుచుకోవడంలో, ముందు తరాలకు
నేర్చింపడంలో జరిగిన నిర్దశ్శం కారణంగా ఆ
రాతలు అంతరించిపోయాయి. నేడు అన్ని టీకీ
దేవసాగరి లిపే గతయ్యింది. హిందీ ఆధిపత్యానికి
తల్గె పరిషితి దాపురించింది.

ఎనలని ప్రాచుర్యం ఎందుకొచ్చింది?

ఆధిపత్య ధోరణి ప్రదర్శించడానికి హింది భాషాధి

స్వాతంత్ర్యనికి ముందే ప్రయత్నాలు

ହିଂଦୀନି ଜାତିଯଭାଷା ଗୁର୍ତ୍ତିଂଚାଲନି ସ୍ନେତପଣ୍ଡ୍ୟାନିକି
ମୁମ୍ବଦୁ ନୁଚି କୁଦା ପ୍ରଯତ୍ନାଲୁ ଜରୁଗାତୁଥାନେ ଉନ୍ନାଯି
ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣରୁ, ଭାଷାର ପ୍ରଜଳି ନିପାଣିଙ୍କେ ଏହା ଦେଶରେ
ଅନ୍ତିମ ଭାଷାରୁ ନିପାଣିଙ୍କେ ଏହା ଦେଶରେ ଏହା ଦେଶରେ
ଅଂଦରିମେ ଏକାନ୍ତିମ ଦେଖିବାକୁ କମ୍ପ୍ସନ୍‌ରୁ ମିଗତାକି ମେଲାଗା
ଲାଗିବାକୁ ଏହା ଆଧିଧିପତ୍ର ଫୋରଟି ଦେଶ ବର୍କ୍‌ଟାର୍କ୍‌ସ୍ଟୁଂଡନ୍‌ସନ୍‌ସ୍କୁଲ୍‌
ବିଷୟରୁ ଏହା ଦେଶ ପାଇଲକୁ ଏହା 1962ରେ ଚାଲା ବାଗା
ତେଲିସିଚିନ୍ଦିନି. ସ୍ନେତପଣ୍ଡ୍ୟାନିନିତରଂ ହିଂଦୀତେ ପାଇୟ
ଇଂଲିଜ୍‌ନୁ କୁଦା 15 ଏକାକି ପାଇୟ ଅଧିକାର ଭାଷା ପ୍ରକଟିନି
ଚାରୁ. ଏହାରୁ ଦେଶ ପ୍ରଜଳାଦିର ମୀଦା ବଳପଣଟଙ୍ଗା
ଅଯିନା ହିଂଦୀ ରୁଦ୍ଧେନି (ନେଇଂରିଚି) ହିଂଦୀନି ଜାତିଯଭାଷା
ପ୍ରକଟିନିଚାଲନି ଅପ୍ରକଟି କାଂଗ୍ରେସ ପ୍ରଭୁତ୍ବରୁ ଭାବିନିବିଂଦି.
15 ଏକାକି ଗାଁକାର 1962ରେ ମହିନ୍ତି ଇଂଲିଜ୍‌ନି ତୋଳିଗିବିଲି
ହିଂଦୀନି ଜାତିଯଭାଷା ବିଵାଦାନ୍ତରେ ପ୍ରତିପାଦନ
ତେରପୈକି ପଚ୍ଛିମିନି. ଦିନତେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତିଯୁଦେଶ୍ୱର
ଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନା ତୀତ ପ୍ରତିରେକତ, ନିରସନରୁ ବେଲୁଵେତ୍ତେରିକି
ଅପ୍ରକଟି ହୋଇମନିତି ଲାଭ ବହୁଦୂର ଶାନ୍ତି ଜାତିଯଭାଷା
ଅନେ ଭାବର ପକ୍ଷରେ, ଦେଶ ପ୍ରଜଳି ହିଂଦୀନି ଅମୋଦିନ
ନିରାକାର ପରକାର ହିଂଦୀ, ଇଂଲିଜ୍‌ନି ରେଂମା ଅଧିକାର ଭାଷାରୁ
କେବଳାକିରିତା ଏହାରୁ 1963ରେ ଚରଣ ତୀତିମୁକ୍ତାରୁ.

ପେଟିରାଣ୍ଡାର୍ଲାଈଫ୍ ମନୀକାର ଭାବୋର ଫର୍ମିନାଲ୍ୟ

1951లో రాజ్యంగం ఎనిమిదో షెడ్యూల్ లో కేవలం 1 భాషలనే అధికారికంగా గుర్తించారు. తర్వాతి కాలాల్లో తమ భాషను నాశనం చేస్తున్న హింది ఆధివత్యాన్ని భరించలేని అనేక భాషల వాళ్లు తీవ్రప్రసాదాయిలో పోరాటాలు సాగించారు, ఇంకా సాగిస్తున్న ఉన్నారు. ఆ పోరాటాల ఫలితంగానే రాజ్యంగంలోని 21వ సవరణలో కొన్ని భాషలకూ, 71వ సవరణలో కొన్ని భాషలకూ, 92వ సవరణలో దశాబ్దాల పోరాటం తర్వాత మైఫిలీ భాషకూ, మరో నాలుగు భాషలకూ ఎట్టుకేలకు 2003లో అధికార హోదా, గుర్తింపు లభించింది. దాంతే ప్రస్తుతం ఈ దేశంలో దగ్గరించు జీవించిన శాసనాల పంచాంగాలు 22కి తేరుకుంగి ఇంకా దు

రాశ్రండ్ రాష్ట్ర భాష మైదిలీ. పాలకుల స్వరం, రాజకీయ లెక్కలు ఎంత దారుణంగా ఉంటాయంటే.. జార్థండ్లో గుర్తింపు పొందిన మైదిలీ భాషకు బీహార్లో మాత్రం గుర్తింపు లేదు. అక్కడి లక్ష్ల సంబుల్లో ఈ భాష మాటల్లాడు తన్నపుట్టికీ.. బీహార్లో మైదిలీని అధికారికంగా గుర్తిస్తే అంతకంటే ఎక్కువ కోట్ల సంఖ్యలో ప్రజలు మాటల్లాడే భోజ్పురి, మగది భాషలను కూడా గుర్తించాల్సి ఉంటుంది మైదిలీ లాంటి భాషల విజయంతే భోజ్పురి, మగది, రాజస్కాచీ, భుత్స్సనగధి లాంటి మరికొన్ని భాషలు హిందీ నుంచి తమ ఉనికిని కాపాడుకోవడం కోసం తీవ్రప్రసాద్యిల్లా పోరాటం చేస్తున్నాయి. ఈ పోరాటంలో 39 మాత్రభాషలు న్నాయి. తమ భాషను 8వ షెడ్యూల్లో కల్పితంగా చేర్చాలసి దీమాండ్ ఉత్తర భారత రాష్ట్రాల్లో పెదవత్తున వినిపిస్తోంది ఇదే జరిగితే ఆయా ప్రజల్ని ఆ భాషా ప్రజలుగానే గుర్తిస్తారు. అప్పుడు హిందీ ప్రజలుగా మిగిలేది ఎవరు? రాబోయే ఈ ప్రమాదాన్ని పరిగట్టిన హిందీ ఉధారకుల, సంరక్షకుల ప్రాఫెసర్ గ్రూప్ ఒకటి ఇటీవల ప్రధాని మోడికి ఒక లేఖ రాశింది. భోజ్పురి, రాజస్కాచీ, భుత్స్సనగధి హార్యావీసీ లాంటి అధిక సంఖ్యకులు మాటల్లాడే భాషల్ని ఎవరిస్తితుల్లోనూ గుర్తించవడని, 8వ షెడ్యూల్లో కలవవడని ఆ లేఖ సారాంశం. ఈ భాషల్ని గుర్తిస్తే లెక్కల్లో చూపించే హిందీ ప్రజల సంఖ్య తారుమారువుతుందని ఈ ప్రాఫెసర్ గుంపు చెబితే కానీ తెలుసుకోలేనంత అమాయకులు కాదగా బీపేపీ నాయకులు! పాపం పహాడీ భాషల్లో స్వల్ప సంఖ్యకులు మాటల్లాడే అనేక గిరిజన భాషలున్నాయి. హిందీ ఆధివత్యాన్ని ఎదిరించి నిలబడే శక్త లేని, తమ ఉనికి కోసం పోరాటాలు సాగించలేని ఈ భాషలన్నీ అత్యంత ప్రమాదంలో పడిపోయాయి. రాబోయే 50 ఏళ్ల హిందీ ఆధివత్యానికి నుమారు 400 భాషలు అంతరించి పోయే ప్రమాదం కనిపిసోంది.

విషయాలకు తీరు ఇట్ల

ఉత్తర భారత భాషలలో సంబంధం లేకుండా తమ కంటూ భిన్నమైన అస్తిత్వం, ప్రాచీన స్థాయి సాహిత్యాలున్నాయి.

ఏంబీబి చెర్కున్సు వ్యవసాయాలింజింగ్

కార్బూలయం ఎదుట నిరసన చేపట్టిన జనస్నానికులు

కల్యాణ అభివానులను జనసైనికులుగా మార్పడం కోసం అహార్ణశలు వని చేసిన వారు అనేకమంది ఉన్నారని, అందులో ఎవరికి ఈ పదవి ఇచ్చినా బాగుండేదని, అలా కాకుండా పాట్లీ కోసం ఏమాత్రం వని చేయినివారికి పదవి ఇష్టుడం వల్ల తప్పుడు సంకెతాలు వెళ్లాయన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఏమింటి శైర్మన్ పేరును పునఃపరిశీలించాలని, కష్టపడిన జనసైనికులను గుర్తించాలనే ప్లాకాట్లు పట్టుకొని నినాదాలు చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో జనసేన జిల్లా కార్యదర్శి కొండా ఉదయ్ శంకర్, వెంకీ, కామేష్, సాయి, నవీన్, కొర్తయ్య, కిరణ్, మధు, కాంత్, అర్జున్, సతీష్, శేఖర్, శ్రీను, దానుయ్య, జోస్పాట్లు గీర్వర్ణించుల్లో నిపుణియ్ లాటిం కూడా పోలోనారు.

